

RÓZSA UJSÁG.

AZ ÁTALÁNOS RÓZSÁSZAT ÉS ÁTALÁNOS KERTÉSZET

KÉPES SZAKKÖZLÖNYE.

IV. évfolyam. — 4-ik szám.

Szerkeszti és kiadja:

Dr. Kaufmann Ernő, Pécs-Szabolcson.

Az évfolyam június elsején kezdődik. — Megjelenik évenként 6 füzetben: június, augusztus, október, december, február és április hónapokban. — Előfizetési ára: **évenként 2 frt, félévre 1 frt.** — Reklamációk csak a megjelenési hónap 20-áig vehetők figyelembe. — Mindenemű küldemények a szerkesztő nevére czimzendők.

☞ A német kiadás előfizetési árai ugyanazok.

PÉCSETT.

NYOMATOTT ENGEL LAJOS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1890.

RÓZSA UJSÁG.

Tartalom. A sirok fényüzése. — Magyarhoni rózsza: Marie Dermar. — Egy sajtósági rózsabetegség. — Rózsászati jegyzetek. — Danmark. — Mad. Chédane Guinoisseau. — Anna Olivier. — Mad. Marius Cöte. — Az ideai magtermelés sikere Erfurtban. — A jövő év kritikus napjai. A bor történetéhez. Uj öntöző szobanövények számára. — Az őszibarack magvainak elvetése. — „St. José” amerikai őszibarack. — Erfurti nagy sárga fejessaláta. — Begonia Crodneri. — Erythrolaena conspicua, Sweet. — Chysanthomum coronarium imbricatum. — Zinnia Haageana pumila. — Mendlik Ágoston. — Alphonze Karr. — A szerkesztőségnek beküldött árjegyzékek. — Uj rózsafajok. — Irodalmi szemle. — A Rózsza Ujság olvasóköre. — Színes műmelléklet: Danmark.

A sirok fényüzése.

Hock János-tól, Budapesten.

A halottak iránti kegyelet állandó karaktere az emberi tulajdonságoknak — s egyike azoknak az állandó hangulatoknak, melyek gyökereikkel az emberi természet mélyébe kapaszkodnak. Örök érzelme a szívnek s éppen azért kiüríthatatlan belőlünk!

A sirok fényüzése a halhatatlanság eszméjének önkénytelen megnyilatkozása. Szükségszerű következménye a halottak tiszteletének, melyben egy mély vallásos gondolat van kifejezve: az örök élet eszméje és a viszontlátás reménye.

Nagyon tévedne azért az, a ki a gránit oszlopok, márvány obeliszkok és virágdisszel borított sirok luksuszában csak a divat léha változásait akarná feltalálni. A sirok fényüzése nem szülő oka, csak okozata az emberi természetben lappangó örök vágyaknak, — csak külső kifejezése a véghetetlen eszméje után sovárgó lélek gondolatának.

Nem volt még olyan nép, mely e kegyelet hatása alól kibontakozni tudott volna — s nem volt még olyan korszak, melyben e tiszteletnek nyomaira ne bukkantunk volna. S ebben az egyszerű történelmi tényben egy nagy bölcsészeti igazság rejlik, mely a kutató elmét megdöbbeníti és gondolkodóba ejti. A mit

minden időben minden népek éreztek és gyakoroltak, annak alapokát nem esetleges külső jelenségekben kell keresni, hanem az emberi természet pszichológiai, vagy fiziológiai berendezésében. Már pedig a hullák fényüzése megelőzi a történelmi időszakot s a prehistorikus kor homályába vész el, hogy fenn-tartsa abból számunkra a kezdetleges műveltség egyedüli emlékeit, az ősrégi sirokat.

A troglodyta korszak emlékeiből mit sem hagyott reánk, csupán sirokat. Midőn az emberiség még nem volt képes konstruálni egyszerű lakóházát, a hol magát családjával az idő viszontaságai ellen megvonhatja, — halottjai részére ezredévek viharaival daczó sirboltokat épített. Hommokkal véssett földalatti üregekbe tett hulláit s szentnek, sérthetetlennek tartotta a kegyelet azt a helyet, a hol a porladó hamvak nyugodtak. Elkezdve Kis-Ázsia északi részétől, végigvonul a sirok birodalma Egyiptomon, Maltán, Szicilián, a tenger melléki Hetrurián, déli Franciaországon, Morbiliánon, egészen a hottentotokig. A sirok hosszú láncolata ez, melyet Saucher a troglodyta korszak egyedüli művészetének nevez. Ez az első lépés, a melyet erősebb revelációk követnek.

A Kiklopsz-korszak magas töltései, óriás tornyai nem egyebek, mint kőhalmok, a holtak iránti kegyelet pazar fényűzése. A Kaukaszus felső vidékén még most is sértetlenül állnak a czimbei fejedelmek s az őket leigázó szittyák királyok sirhalmai. A hamvak között bronzból vésett virágok, kőből faragott rózsák hevernek. E halmok Thessálián keresztül lenyulnak Görögországba, hol a pelaszg művészet sziklákból faragott hozzá emlékköveket.

Említsem-e az egyiptomiakat, a perzsákat, a hol a holtaknak a lakásai felülmúlták az élőkét fényben? A sirok fényűzése itt érte el tetőfokát. Ezek a népek metropoliszaik nagyságát és fényét nem a templomok és paloták fényétől, hanem a sirboltok nagyszerűségétől tették függővé. Sziklákból emeltek hegyeket, a melyek sirjaikul szolgáltak. A roppant kőtömegek szűk folyosói mértföldekre nyulnak s finomul kifaragott márvány vagy alabastrom koporsókban ott fekszik a pazar fénynyel konzervált hulla, — fején és mellén rostokká porladt virágfüzérékkel vagy fonnyadt levelekkel. Ezredévek óta nyugosznak ott s a kegyelet még a rothadás ellen is biztosította őket. Az ember szinte hajlandó azt hinni, hogy a régi Egyiptom attól tartott, hogy lesz idő, midőn az emberek nem fogják tudni, mi volt a halál s az utókor részére biztosítani akartak egy pár hullapéldányt.

A fényűzés itt fejtette ki teljes erejét. A lecsavart pólya alatt drága ékszerek találhatók gyakran a testen s a legtöbb mumia száját aranylap, mellét pedig ezüstlemez fedi. A folyosók nyílásán bejutva, tágas és nagyszerű csarnokokba lépünk, a melyeket ragyogó faragványok ékesítenek. Oszlopsorok vezetnek a nagyszerű termekbe, hol a káprázatos fény, az észbontó pompa mind csak arra szolgált egykoron, hogy a halottak iránti kegyelet palotát emeljen egy marok por számára. Nem tehetünk egy lépést sem, hogy egy-egy emlékkal ne találkozzunk. A nagyság és a régi dicsőség maradványait csak a sirok őrzik egyedül.

E fényűzést csak akkor méltányolhatjuk teljesen, ha a piramisok roppant tömegét

szemléljük. Volney kiszámította, hogy a gizehi három piramisra fordított költséggel egy hajózható csatornát lehetett volna huzni egész Egyiptomon végig, a melynek medrét faragott kövekkel lehetett volna gazdagon felépíteni. De nem csak Egyiptom tünt ki a sirok luxusában, hanem nyomait találjuk annak a legtávolibb népeknél is. Ott állott Mexikóban a híres shollolai piramis, a melynek magassága megközelíté a hatvan métert. Peruban a földalatti csarnokokból épült huakas. Tizennégy piramis ékíté Porsenna messés sirhalmát. Végre ott volt Mauzoleusz káriai király sirboltja, melyet méltán számítottak a régiek az ókor hét csodái közé. Épen ily pazar fénynyel voltak felépítve a rómaiak híres temetőhelyei, a kolumbáriumok is. A görögök fényűzését a halottak iránt pedig már Homer leírja, midőn Andromache így szól atyjáról: Testét befedték fegyvereivel, a máglyát elhalmozták drágaságokkal s sziklákból emeltek föléje dombot, melyet Jupiter leányai, az Orkadok, lombos szilfákkal takartak el.

A kereszténység terjedésével a halott iránti kegyelet a külsőségek helyett benső erkölcsi alapra helyezkedett. Nem a sirboltokra fektették többé a főszlyt, hanem a temetkezési szertartásokra, melyeket káprázatos fénynyel ünnepelt meg a kegyelet. A hullákat megkenték s a sirokat illatszerekkel föltötték meg. Arannyal himzett szőnyeget tettek a koporsóba, a melyet fekete bársonnyal bevont ravatalra helyeztek. A ravatal körül a gyertyák ezrei égtek s a templom szentélye fekete posztóval volt bevonva. A történelem felemlíti, hogy a XIV-ik században Giovan Jakopo temetésére 28 ezer arany skudot fordítottak, a mely összeg mai nap százezreket tenne ki.

Később már nagyobb gondot fordítottak a sirok felékesítésére s Saint-Denis királyi temetője volt Franciaországnak, állandó csodája a világnak, a hova a nemzet hatalmának és nagyságának fölöslegét helyezte el. A francia forradalom azonban még a multak emlékét is eltörteni akarta s szétszórta kirá-

lyainak hamvait, lerombolta a góth apátság régi siremlékeit. A szenvedély ereje hatalmasabb volt a visszatorlásban, mint a szív hajlama a kegyeletben! Pedig ezek a sirok Cha-teaubriand lelkét termékenyítették meg, midőn költői talentumának erejével felkiáltott! »Sirban nyugvó fantomok királyi népe, — mondjátok, életre kelnétek-e egy koronáért, kísért-e még benneteket a trón? . . . De honnan a mély csend? Miért vagytok némák e márvány boltozatok alatt? Rázátok királyi fejiteket, a melyekről porfelleg hull alá; szemitek bezáródnak és csendesesen visszafeküsztek koporsóitokba!»

Napjainkban a holtak iránti kegyelet a sirok virág-kultuszában áll csupán. Ez nem csak okosabb dolog, de szebb és sokkal szívhez szólóbb. Van benne valami felemelő, valami költői gondolat.

Felékesítjük minden évben egy napon a behorpadt sirmögdröt; a tört keresztre könnyes szemekkel illesztjük a hervadás jelét, a virágkoszorut s az emlékezet visszaszáll pihenni ahhoz, a kinek kedves alakját az élet küzdelmei oly gyorsan átadták lelkünkben a feledésnek. Ne mondjátok, hogy a virágdiszszel borított sir hiu fitogtatás, léha fényüzés; — van egy hang lelkemben, a mely azt igazolja. Fáj nekem az a gondolat, hogy még a virágot is megtagadjam attól, a ki nekem egész világom volt egykor. A hervadás gondolata az, a mi lelkemre nehezül s oly jól esik nekem megkoszoruzni a hervadást. Vigasztalan volnék, ha tudnám azt, hogy elhagyott siromat szerető szív soha meg nem látogatja, nem szentel egy könyvet, egy gondolatot emlékeimnek, egy illatos, üde koszorut porladó hamvainak. Oh a kegyelet legyen oly szent és sérthetetlen, mely felette álljon a számítás fukar önzésének, a melyben lehet sok jó és okos dolog, de egy nincs: szív és érzelem.

Magyarhoni rózsá: Marie Dermal.

Ketten testvérek-től, Luxemburgban.

Rózsatelepünkön tett szemleutaink alkalmával legujabb időben ismételtén feltűnt

előttünk a mult évi újdonságok csoportjában egy szép, test-rózsaszínű elmosódással ékeskedő fehér rózsá: *Marie Dermal* elnevezéssel. Bár ezt a rózsát az utóbbi két év lefolyásában többször is volt alkalmunk megcsodálni, oly kifejezett pompájában még sem láttuk, mint az elmúlt nyár alkalmával. Pedig a lezajlott esztendő ugy itt, mint Európának legtöbb hasonló természetű vidékein a rózsá fejlődésére és viritására nézve nagyon is kedvezőtlennek mondható. — Ez a rózsá az ismeretes magyarországi rózsatelepsző: *Geschwind* Rudolf korponai erdőmestere kezéből került ki, ki azt *Marie Dermal* névre keresztelte, tehát a szép magyarföld szülötte s éppen ez okból a magyar rózsakedvelők előtt kétszeres értékkel kell, hogy birjon. — Bokrának növekedése erőteljes, felfelé törekvő hajtásokkal s pompás lombozattal, származván az eléggé ismeretes s egyik legszebb fehér *Noisette*-hybrid rózsától, a *Louise Darzens*-től. Virágja többnyire fehér, test-rózsaszínű lehelettel, néha azonban gyengéd sárgás-fehér színben tűnik fel, közepén finom test-rózsaszínű árnyékolattal; középnagyaságú, jó teltsége mellett nemes csésze alakban bontakozik ki s rendkívül kellemes, fűszeres illatot áraszt.

Azon fehér hybridrózsák, melyek ily gyengéd test-rózsaszínű elfutódást mutatnak, napjainkban még ugyancsak korlátozott számban fordulnak elő s ez okból szolgálatot vélnünk teljesíteni ugy a magyar, mint a külföldi rózsakedvelőknek, midőn figyelmüket ezen nevezetes, eddig még alig ismert magyarhoni rózsára hívjuk fel Luxemburgban ez a szép rózsá különösen szives fogadtásra talált.

Egy sajátságos rózsabetegség.

Mikos K.-tól, T.-Kovácsiban.

Három évvel ezelőtt azon szomorú tapasztalatra kellett jutnom, hogy néhány idősebb, magasan nemesített rózsátóm, daczára a szorgos és szabályszerű ápolásnak, csak igen nyomoruságosan tengődött, gyéren és na-

gyon is tökéletlenül virágzott s a betegeskedés bélyegét minden tekintetben magán hordozta. Eleintén arra gondoltam, hogy e rózsák gyökérzetét talán a cserebogár pajorja (álczája) rágja s így e kellemetlen vendég kutatásához fogtam. Midőn azonban a földet az erősebb gyökerektől óvatosan leemeltem volna, a gyökerek nagy meglepetésemre úgy néztek ki, mintha liszttel lettek volna behintve. A legkülső gyökérkéreg, mely ezen képlettől leginkább el volt lepve, meglehetősen könnyen volt lemorzsolható. Világosan állott tehát előttem, hogy itten a gyökér kérge valami élősdi penészgomba által támadtatott meg. A földet a gyökerekről most oly mélyen távolítottam el, a mennyire azt a rózsátó érzékenyebb megromlása nélkül csak lehetett, a gyökereket pedig tiszta vízzel, egy kóczlapda segítségével szépen megtisztogattam, a mi azonban igen könnyen ment, minthogy a penészes kéregrészletek igen hamar leváltak az egészséges gyökérhéjről. A támadt gödröt, melyet előbb minden lehullott penészes kéregrészlettől alaposan kitisztítottam, jó erdei átrostált földdel töltöttem ki. Az ezen kezelésnek alávetett magastörzsű rózsáim még azon nyár folyamában szépen összeszedték magukat s a rákövetkező nyárban még dúsabban és szebben virítottak mint a többiek. A rózsák e kezelés alkalmával öt évesek voltak s alanyukat kivétel nélkül az erdőből hozott *R. canina* vadonczai képezték.

A vázolt s minden tekintetben eléggé tanulságos tapasztalat után azt ajánlom a rózsakertészeknek s a rózsakedvelőknek, hogy beteges rózsatöveket, mielőtt azokat kidobni akarnák, vizsgálják meg előbb e módon gyökérzetükön s ha esetleg itt penészbetegséget találnának, alkalmazzák előbb az általam megkísérlett s igen jónak bizonyult gyógyeljárást, mert egy rózsátó igen hamar kidobható, de évek kellenek hozzá, míg az ilyen helyen ismét egy erős rózsátót láthatunk.

Rózsászati jegyzetek.

A szerkesztőség kísérleti kertjéből.

Egy tolvaj szomszédság. — Kísérleti kertünk északi oldalán egy sorban 14 darab félmagasan nemesített thearózsa áll, egyenkint 80 cm. tőtávolságban. Ezen rózsasor háta mögött 60 cm. sortávolságban 5 darab alacsony Maréchal Niel bokor van a thearózsákkal párhuzamosan lefutó sorban arányosan ültetve. Közvetlenül a Niel-bokrok háta mögött húzódik egy léczkerítés; mely mellett szintén közvetlenül, de kívülről, mintegy 3 m. tőtávolságban fiatal bálványfák (*Ailantus*) foglalnak helyet.

Ezek a thearózsák az elmúlt nyáron várakozáson felül gazdagon virítottak; különösen pompás virágzatot fejlesztettek a legforróbb és legszárazabb hónapokban: augusztus és szeptemberben, bár e két hónap tudvalevőleg nálunk kiállhatatlanul száraz és forró volt. E két hónap alatt azonban e rózsatők gyakran és bőségesen, közben nagyon higitott friss marhatrágyával lettek öntözve, az öntözőgödrök pedig a kiszáradás megakadályozására 5 cm. magasságban szálas eszövőhéjjal lettek beborítva. Daczára ezen példányképű ápolásnak, két tő nem igen akart előre haladni; szemmel láthatólag lehetett észrevenni, hogy e tők, bár különben rajtuk betegség tünetei nem lázóttak, fejlődésükben messze mögötte maradtak a többieknek, míg a bálványfákhoz legközelebb álló M. Niel-tők csaknem teljesen visszamaradtak.

Folyó évi október hó végén e két visszamaradt félmagas rózsátó kicserélés szempontjából kiásatott, mely alkalom egyuttal a visszamaradás okának kipuhatólására is szolgált. A kiásás alkalmával igen meglepő és tanulságos jelenség tárult szemünk elé: a legközelebbi bálványfának néhány gyökérága belopódzott a rózsátó öntözési- és trágyázási területébe s ott oly nagy mennyiségben ágazott szét a nedves kövér talajban, hogy a gödör kiásásakor a bálványfa összekuszált sárga gyökérrosztjainak egész pamatait fejtették ki a talajból, mintha csak valamely virág-

edény földjét ráztuk volna le a sűrű gyökérhálózatról. A bálványfa itt tehát néhány gyökérága segítségével élősködött a rózsató talajában: eltulajdonította és saját céljaira fordította a rózsának nyújtott táplálékot, mely mellett jól fel is hizott, míg a rózsza, mely különben semmiféle megbetegedést nem mutatott, fejlődésében visszamaradva, csak nyomoruságosan tengődött a táplálék hiánya folytán.

Miután a bálványfa ezen rablógyökereinek főbb ágai csak fölületes lefutással bírnak, nem lesz valami nehéz feladat a jövőben e rózsatóket ezektől a veszélyes asztaltársaktól megszabadítani, ha ezeket a főbb gyökérágakat a rózsató és a bálványfa közt kifejtve elmetszük.

Az edényrózsák trágyázása. — Vegyünk bár a rózsza edénybeli tenyésztéséhez még oly jó és táplálékban még oly gazdag földnemet, az abban foglalt tápanyagok csakhamar fel lesznek használva s friss táplálék hozzáadásával kell pótoltatniok. Ezek a tápanyagok az edény földjéhez többnyire s legcélszerűbben folyékony alakban szoktak adadni s hogy abban egyenletesen és gyorsan szétosztdjanak, szükséges, hogy az edény földje likacsos, azaz: a nedvességtől átjárható legyen. A folyadéknak azonban, legyen az akár víz, akár folyós trágya, az edény földjében megrekednie nem szabad, minthogy ezen esetben hovahamar vegy bomlások állnak be, melyek a rózsza létezését veszélyeztetnék, ez okból az edényeknek jó lefolyással kell bíriok. A rózsza azonban a nehéz agyagos földet szereti; nehéz agyagos földnek pedig tudvalevőleg igen tömör alkotással szoktak bíri s a folyadékokat csak igen nehezen bocsátják keresztül, minélfogva az edényföld megválasztása és helyes elkészítése a rózsakertész legnehezebb feladatai közé tartozik. — Mi tehát egy sorozat kísérletet tettünk, melynél irányadó célpontul nem a föld táplálósága, hanem annak sulyosága és likacsossága szolgáltak. Vettünk tehát igen sulyos, palás kőtörmelékekben gazdag, de rendkívül sovány agyagföldet minden javító hozzáadás nélkül. E földnek poros

részét igen finom, alig 1 mm. nyílású sodronyszitán át eltávolítottuk, a szitában maradt földet pedig egy 4 mm. nyílású rostán ismét áthajtottuk. Nyertünk pedig ezen eljárással oly szemcsés, igen sulyos s csaknem egy harmadrész palakőszemcséket tartalmazó, szerfelett sovány földet, mely a célbavett kívánalmaknak tökéletesen megfelelt. E földbe azután több, a R. Canina gyökérnyakába szemzett thearózsát ültettünk s ültetéskor az edény nyiladékát csupán egyetlen cseréptöredékkel borítottuk be, mivel ily likacsos földnél az alagozás egészen fölöslegessé vált. Beültetés után az edény földje bőségesen, de nehogy a vizsugár az agyagos részeket szétiszapolja, óvatosan meglocsoltatott. Télen át ez edénybeli ültetések csak mérsékelt nedvesen tartattak s a rendszeres trágyázást csak a tavasz beálltával kezdtük meg. A trágyázás céljából egy 10 liter tartalmú bádogvederbe 2 rész friss, egészen szalmátlan marhatrágya s 8 rész víz töltetett; a trágya a vízzel teljesen összekevertetett, úgy, hogy darabos részek nem voltak benne s miután a polyvás részek teljesen leülepedtek, a tiszta folyós trágya óvatosan leöntetett s a kertben használtatott el. A polyvás maradékhoz ismét ugyanannyi vizet öntöttünk s hozzá még 100 gr. felbontott csontlisztet s ugyanannyi szarulisztet is adtunk. A trágyaveder egész nyáron át napos helyen nyitva állt s tiszta, igen hig felső tartalmával az edényrózsák kétnaponként dúsan meglocsolattak, de abból mindenkor csupán az edény földjére öntöttünk. Valahányszor a veder tartalmából valamit elhasználtunk, mindannyiszor vízzel póoltuk a hiányt s a veder tartalmát nem csak ez alkalommal, hanem napközben is, egy fapálczával felkevertük. Ez által a trágya természetesen mindig hígabbá vált s csak akkor ujitottuk azt meg hasonló készítés mellett, midőn a leülepedett folyadék alig mutatott már némi zavarodást. A trágyafolyadéknak ily nagyfoku higitása két feladatot teljesít: 1. A rendkívül hig oldat nem dugja el az edény földjének likacsait. 2. A túltrágyázás eshetősége ki van zárva, miután az

edényföld az ily hig trágyatolyadéktól csak megnedvesítették, de nem áraszatták el, mint-hogy a fölösleges mennyiség azonnal lefo-lyik s így megrekedés, vagy pangás, még a föld egyes pontjain sem állhat be. — A tehéntrágya ily nagyfoku higitására különö-sen nagy súlyt kell fektetni; az első sűrűbb rész tehát egészen távolittassék el, sőt még a második öblítés is leönthető s csak akkor használjuk a folyadékot trágyázásra, ha a víz csak könnyű zavarodást mutat. A műleges trágyaszerek hozzáadása nem föltétlenül szük-séges, a marhatrágya hatását azonban nagy-ban támogatja, bár ez utóbbi önmagában is tartalmazza azokat a vegyületeket, melyek a rózsza edénybeli tenyésztéséhez szükségesek.

Szinte bámulatra méltó, hogy a rózsák ily kezelés mellett mily nagyszerűen növe-kedtek; a nyár folyamán valamennyi négy-szer, sőt egy Baronne de Meynard öt-ször virágzott, bár ez a rózsza ugyanazon edényben és ugyanazon földben már 3 év óta állt. — Nagyon valószínűnek látszik, hogy az edényrózsákat ily kezelés mellett csak minden 4—5 évben lesz szükséges átültetni, miután a nevezett nyers föld nem könnyen esik áldozatul az ugynevezett megsava-nyodásnak. Kísérletképpen egy ily rózsá-nak az edény földjét egy év mulva szétráz-tuk s azt találtuk, hogy a föld semmiféle változást sem szenvedett, hanem igen átható kellemes pézsmaillatot árasztott, a rózsza gyö-kérzete teljesen egészséges volt, azonban tá-volról sem mutatott oly buja növekedést, mint más földnemeknél. Igen valószínűnek látszik, hogy ez a csekélyebb gyökérképző-dés egyenes következménye ezen termesztés-módnak: a rózsza egyenletesen kellő mennyi-ségű tápanyagot nyervén, nem volt szüksége a táplálék keresgélésére s ennek megfelelőleg a gyökérzetben nem állott be túlképződés.

Végre nem hagyhatjuk még felemlítés nélkül, hogy az imígyen becserepezett rózsá-kon megjelent virágok csaknemátlagosan a ren-des fejlettséget mutatatták; Perle de Lyon és Safrano azonban még szebben voltak színe-ződve, mint a szabadban művelt rózsatőkön.

A magastörzsű alanyok kérdéséhez.

— Egy jól rigolozott, 90 cm. széles, 4 m. hosszú ágyásba, az 1888-ik év őszén 38 db. egy éves *R. canina*-magonczot s ugyanany-nyi szintén egy éves *Beauté des Prai-ries* (*Rubifolia*) dugványcsemetéket ültet-tünk. A csemeték négy sorban lettek elül-tetve, 19 darabjával soronkint; a két rubi-fo-lyia-sor északnak, a két *canina*-sor délnek feki-űt. Ez a szoros összeültetés elhatározott szándékkal, kísérleti szempontból eszközöl-tett, minthogy a rózsza csakis ily sűrű ülte-tés mellett hajt felfelé törekedő egyenes, alanyul alkalmas ágakat. A rákövetkező nyá-ron a *rubifolia* dugványcsemetéi sokkal erő-sebb, üdébb és szálasabb növekedést mutat-tak, mint a *canina*-magonczok, elannyira, hogy őszig már több igen szép, sudár, alanynak való hajtások voltak jelen. Augusztus végével ezeknél a csemetéknél csak a legszebb és leghosszabb egyenes hajtásokat, mindenütt csak egyet hagyunk meg, míg a többi fö-lösleges hajtást éles késsel szépen eltávolí-tottuk. A meghagyott egyes hajtások most ketőzött erővel fejlődtek tovább hosszúsá-gukban s legtöbbször már szeptemberben 80 cm. magasságban alvó szemre nemesíthettük be. A nemes szemek a jól feshő alanyhoz igen hamar és tökéletesen tapadtak s bár a fajok kivétel nélkül a kényesebb thearó-zsákhoz tartoztak, az alvó szemeket egészen takaratlanul hagytuk áttelelni. Daczára a rá-következő nem éppen szelid télnek, melynek folyamán a hőmérő nem ritkán 11—12° R.-t mutatott, az alvó szemek egytől egyig pom-pásan átteleltek s az utóbbi év tavaszán egé-szen szabályszerűleg fejlettek ki, nyáron át számos szép fejlett virágokat hoztak s őszig oly erős koronákká fejlődtek, hogy szebbe-ket kívánni már nem is lehet. Ezekhez vi-szonyítva a *canina*-magonczok messze hátra-maradtak fejlődésükben, s nehogy a további, a *rubifolia*-alanyokon eszközölt kísérletezés-nek utjában legyenek, még ez utóbbiak be-szemzése alkalmával eltávolítottak.

Ki van tehát alaposan mutatva, hogy a *R. rubifolia* ezen nemesebb alakjának dug-

ványcesmetéiből alkalmas magastörzsű alanyokat sokkal jobb minőségben és sokkal rövidebb idő alatt lehet nevelni, semmint a *R. canina* magoncaiból. — Néhány rózsakertész határozottan állítja, hogy a *rubifolia* alanyra nemesített rózsák korántsem oly tartósak, mint a *canina*-alanyokra nemesítettek. Ez állítás eddig még beigazolást egyáltalában nem nyert; kísérleti kertünkben azonban már több ilyen három éves magastörzsű rózsát ápoltatik s ezek hivatva lesznek emez állítást beigazolni, vagy meghazudtolni. Jelenleg ezek a rózsák a kísérleti kertnek legszebb példányait képezik.

Viburnum lantana mint rózsaalany. — Lapunknak még első évfolyamában emlékeztünk meg egy Németországból származó kelt rózsászati hírről, mely szerint a *Viburnum lantana* (hógömb, cigánycseresznye) jó alanyt képezne a nemes rózsák felvételére. Ezen kétséget gerjesztő hír vétele után azonnal a kísérletezés terére léptünk. Az e vidéken uton-utfélen elterjedt cserje magvait szabályszerűen elvetettük. A magvak tavaszkor jól kikeltek, a csemeteplánták pedig őszkor átiskoláztattak. A következő évben számos igen szép, csaknem 2 m. magas sudár vesszőkkel rendelkezünk. A gyönyörű, nádszál egyenességű hajtások szemléletkor önkénytelenül is azon gondolatra kellett jutnunk, hogy: azon esetre, ha a hógömb-alanyok a rózsát csakugyan felveszik s koronává fejlesztik, úgy a magastörzsű alanyok kérdése egy csapásra alaposan meg lesz oldva. Alig vártuk tehát a nemesítésre alkalmas időpontot, mely alkalommal azután a nemesítésnek minden alakját nagy mennyiségben alkalmaztuk. A nagy feszültséggel várt eredmény egységes alakban mutatkozott: egyetlen egy nemesítés sem tapadt meg. — Magától értetődik, hogy

a hógömbök a kertből valószínű hógömbök módjára, haladéktalanul kiröpültek. Elveszett munka, melynek csupán csak annyi haszna volt, hogy ezt a kérdést alaposan megoldotta. A cigánycseresznye tehát nem kísért többé!

D a n m a r k.

Szines műmelléklettel.

Dániában, Helsingör városában, *Z e i n e r - L a s s e n* ottani kertészek által tenyésztett theahybrida. A rózsák az ismeretes *La France* theakorcs magonca, melynek bibéi a *Safrano*, vagy *Izabella Sprunt* thearózsák himporával lettek mesterséges uton termékenyítve. A tenyésztők az apafajt nem képesek teljes biztonsággal megállapítani, miután a jelző felirat időközben leesett a gyümölcsöt viselő ágról. — Az erős növekedésű bokor jó tartással bír; néha fémesen fénylő lombzata szép zöld színű, terjedelmes és bőrnemű; a bimbók számosak, leginkább egyesével állók és sajátságos kocsánon ülve szokatlanul széles alappal bírnak. Maga a virág nagy, igen csinos alkotású, gömbös alakú, szabályszerűen elhelyezett virágszirmokkal, egyenes tartású s gömbös alakját hosszú időn át egész az elhervadásig változatlanul megtartja; színezete olyan, mint a *La France*-nél, csak hogy erőteljesebb s hátsó fölületén sokkal fénylőbb, belül pedig jóval pirosabb, erősen illatozó. (Most az egyszer tehát illatozik Dániában.) Virágzata igen dús s folytonosan, egész késő őszig megújul. A tenyésztők állítása szerint a rózsák a közepes korai hajtásra is igen alkalmas. Télállóságáról semmiféle említés sem tétetik, eredetét tekintve azonban keményebb természetű rózsára lehet következtetnünk. Nagyon valószínű, hogy ez újdonságban ismét egy pompás szabadföldi rózsafajt nyertünk.

B i r á l a t o k.

Mad. Chédane Guinoisseau.

Thea. — Guinoisseau, 1880.

Tiszta kanári-sárga, a szirmok csúcsai felé elhalványuló. Középnagy, igen lazán telt,

kitűnő jellemző alkotású s pompás tartású thearózsák gyenge illattal. Bimbói nemes alakban jól megnyúltak, mint pl. a *Safrano*-nál s éppen úgy mint ennél, csupán félig felnyit

állapotban vehetők bírálat alá, mivel a virág teljesen felnyilva alakját és értékét teljesen elveszti. Porodák számosak, igen jól fejlettek; bibék gyérebb számmal, szinten jól fejlődve. Kehelyszirmok keskenyek s hosszabb végeiken kissé kiszélesedett csúcsban végződnek; kettőnél az alsó harmadban két oldalt egy-egy erősebb, egynél csak az egyik oldalon egy fognyujtvány van, kettő pedig állandóan épszéli. Néha a kehelyszirmok alsó harmadukban megkeskenyülnek s ilyenkor mirtuslevél alakot vesznek fel; külső lapjuk homályos, itt-ott barnapirosan árnyékolt, a csúcsok felé némi orommal s néhány határozatlan bordaránczczal; széleik hosszabb-rövidebb gyéren álló, a két épszélünél csak durvánosan fejlett mirigyes szőrökkel ellátva. Maghon középnagy, rövidebb, felül gyengén befűződött; színe világos-zöld, kissé hamvas sima fölülete néhol pirosan barnított, alsó negyedében itt-ott apró vékony mirigyes szőröcskékkel borított. Virágkocsány hosszú, erősen fejlett, napoldalán barnapiros, igen gyéren álló apró durványos szőrmirigyekkel ellátva. Levélnyel rövidebb, vége felé megvékonyuló, alu 18—11 rövidebb-hosszabb vékony, a csúcslevél főerezetére is átterjedő, kissé hátrafelé görbült világos karminpiros tüskékkel s rövidebb, sűrűbben álló jól fejlett szőrmirigyekkel fegyverezve; fölül barnapiros, alsó harmadában szélesen és sekélyen, csúcsa felé mélyen és keskenyen barázdás, mely barázda széleit sűrűbben álló rövid, de igen jól fejlődött szőrmirigyek borítják. Melléklevelek jól fejlődve, hosszú keskeny, csaknem vonalszerű csúcsokban végződnek; a kissé kiszélesedett alap mirigyes rostos szélü, míg a csúcsok széle kurtán mirigyszőrös. A mérsékelt sűrűségű lombzat rendszeren 5 leveles; az egyes levelek keskenyek, fölül fénylő sötétzöldek, alul világosabbak és fénytelenek, széleiken apró, itt-ott kétszeresen, néhol háromszorosan fűrészelt csipkézettel. A bokor növése elég erős; a napoldalon barnított, kissé hamvas, sima, a jól szétágazó hajtások elszórtan álló, keskeny rövidebb alapon nyugvó, csaknem derékszögletben elálló, hegyes kar-

minpiros tüskékkel fegyverezettek. Virágzata meglehetősen dús, rendszeren egyesével, kivételesen azonban hármásával s ilyenkor rendetlen elhelyeződéssel álló, rendkívül szorgalmasan és egészen szabadon megújuló. Mint kerti alak alig jöhet tekintetbe, miután teljesen felnyílt virágai alakjukat és színüket azonnal elveszítik, különösen forró nyárban, a mikor rendkívül hamar elviritanak. Annál fontosabb azonban mint üzleti rózsza, mely célból legjobban használhatók bokortói, úgy a szabadföldi, mint az edénybeli tenyésztésnél. Nagyon ajánlatos a szabadban e szép rózsát tömegesen művelni, hol róla egész nyáron át a legértékesebb rózsákat bőségesen metélhetjük, csakhogy ezeket azonnal a bimbó felfeslése után, a viritás kezdeti szakában kell lemetszeni. Melegházi korai hajtásra is kitűnően beválik s így természetesen egyike a legbecsesebb üzleti rózsáknak. — Nyésése jó hosszúra vétessék, télire pedig a szabadban igen szorgos takarást igényel.

Anna Olivier.

Thea. — Ducher, 1872.

Világos test-rózsaszínü, közepén valamivel élénkebb, hátsó lapja sötétebb, rózsaszínnel érzett, alapja felé sárgásan elmosódva. Nagy, szép csészealaku, felnyíló bimbója pompás örvényes alkotású, jól telt, szép tarású, kellemes theaillattal. Porodák és bibék mérsékelt számmal vannak jelen, előbbieik sárgák, utóbbiak piros nyelűek, kicsiny hosszas tálcában végződnek. Kehelyszirmok megrövidülve, csaknem mind egyformák, rövid csúcsban végződnek, széleiken csak ritkán birnak apró függelékekkel; belül fehéren nemezések, kívül fénytelenek, karminnal barnítottak, széleiken csupán nyomaival néhány rövid szőrmirigynek. Maghon széles és rövid, fölül nagyon kiszélesedett, kopasz, szép szürkén beporzott. Virágkocsány megrövidült, csak középérső, világos, mázosan fénylő, egészen kopasz, mindenkor kétoldalról kissé összelapított. Murvák igen keskenyek, hártások, többnyire párosával állók, néha egy háromleves lombozattal helyettesítve. Levélnyel

szívós, igen megnyúlt, alul 4–6 valamivel hosszabb, jól kifejlődött kampós tüskékkel, közben durványos szőrmirigyekkel ellátott; fölül keskeny, és igen sekélyen barázdás, a barázda szélein csak néhány durványos szőrmirigygyel benőve; melléklevelek hártványosok, keskenyek, vékony csúcsokban végződnek, széleiken gyenge fejlettségű szőrmirigyekkel pillázottak. Lombozata igen ritka, többnyire 5–6-leveles, a levelek hosszasak, fölül mázosan fénylők, sötétzöld színűek, alul fénytelenek, világosabbak, hegyesen kihuzottak, igen szilárdak, széleiken gyengén és sekélyen egyszer fűrészeltek. A bokor növekedése erőteljes, meglehetősen felfelé törekedő; a néha barnított sima hajtások távolálló erős egyenes karminpiros tüskékkel fegyverezettek. Virágzata igen dús, többnyire egyesével álló s csaknem szakadatlanul megújuló. — Mint igen kitünő kerti rózsza, félmagas alanyokra nemesítették: többé-kevésbé fölfelé törekedő növése még a bokoralaku művelést is megengedi; dugványozás által is szaporítható s edényben tenyésztve kitünő hajtató rózsát képez. Nyesése hosszabbra vétessék, télire azonban könnyű, de száraz takaróval is beéri. Mint üzleti rózsza a kereskedelmi keretsznek is melegen ajánlható, minthogy helyes ápolás mellett egész nyáron át szakadatlanul virágzik, az élősdie betegségek től pedig még szorosabb csoportokban is mentes marad. A *R. rubifolia* félmagas alanyára nemesítve, kísérleti kertünkben pompásan díszlik. Virágja szín és alak tekintetében némileg hasonlít a *Mad. Bárard*-hoz.

Mad. Marius Cöte.

Remont. — Guillot fils, 1872.

Világospiros, némi rózsaszínű árnyékolattal, a hátsó lapon világosabb, finoman erezett. Igen nagy, tömve telt, felnyíláskor serlegalaku, későbbben ellapuló, meglehetősen szabályos alkotású, igen jó tartással s kellemes rózsailattal. Porodák csekély számmal képviselve; bibeszárak jól megnyúlva, a porodáknál sokkal hosszabbak, gyengén fejlett tálcákban végződnek. Kehelyszirmok hatalmasan

fejlődöttek, széleik tökéletes centifolia-szerű alkotást mutatnak: a három külső közül kettő mindkét oldalon sallangos, egyiknél e függelék egyoldalúak, míg a két belső épszélű; a három külsőnél egyuttal a csúcsok jól ki nyulnak s többnyire levélalakuan ki is szélesednek; külső lapjuk érdes homályos, röviden bolyhos, a csúcs felé kissé ormolt, széleik s fölületük, különösen a külsőknél, itt-ott néhány rövid durványos szőrmirigygyel borított; belső öblös felük sűrű nemezes gyapjazattal bélelt. Maghon igen fejletlen, tölcseralaku, fényes világos-zöld, alsó csúcsán kevés rövid mirigyes szőrözettel borítva. A virágnyel rendkívül kurta, igen erős és merev, apró durva mirigyes szőrözettel borított. Levélnyel erős, egyszínű világos-zöld, alul csak néhány gyarló fejlettségű rövid halvány tüskével s itt-ott elszórt, a csúcs felé sűrűbben álló rövid mirigyes szőrözettel fegyverezve; fölül sekélyen és keskenyen barázdás, oldalain és a barázda szélein gyéren álló rövid szőrmirigyekkel. Melléklevelek igen jól vannak kifejlődve s a 7-leveles lombozat levélnyelének alsó szabad részletét $\frac{3}{4}$ részéig, sőt azon túl is követik, rövid tompa csúcsban végződnek s széleiken igen rövid, sűrűn álló szőrmirigyekkel pillázottak. Az igen sűrű lombozat 5—7 leveles; a levelek fölül telt-zöld színűek, simák, míg alul homályosak, világosabbak s finom fehér bolyhozattal borítottak, széleiken mélyen, néhol igen tökéletlenül kéiszer, sőt háromszor fűrészeltek. A bokor növése igen erős, de rövid; érdes bogas, ernyős korona képzésére hajlandó hajtásai egyenlőtlen, de rövidebb tüskékkel és apró sertékkal igen sűrűn fegyverezettek. Virágzata tulságosan dús, tavaszkor a hajtások végén rendszeren egyesével álló bugában, melyek közül a középső erősebben fejlett. A nyári és őszi virágzat sokkal gyérebb s rendszeren egyesével álló. Nyesése jó rövid legyen, télire azonban védettebb helyen nem igényel takarót, minthogy egyike a legkeményebb fajoknak. Mint kizárólag kerti alak, csak félmagas és magas törzsekre nemesítették.

Általános kertészet.

Az idei magtermelés sikere Erfurtban. — Nagyon ismeretes olvasóink előtt, hogy az Erfurtban termelt vetemény- és virágmagvak mily jelentőséggel bírnak nemcsak nálunk, de még a külföld legtöbb vidékén is. Hazánkban vetemények és virágok magvai jóformán nem is tenyésztenek s így mi még mindig a külföld piacára vagyunk javarészen utalva. (Fájdalom!) E tényálladékból önkényt következik, hogy az erfurti magtermelők aratási piaczhirei ránk nézve nem kis fontossággal bírnak. Vettük az erfurti üzletkertészek egyletének ez idei tudósítását, mit a következőkben közlünk is: »A tavasz nagy reménnyel kecsegtetett; a korai meleg időjárás s az elegendő csapadékok a növényzetnek buja fejlődésére vezettek, azonban a szokatlanul hűvös s nedves június és július hónapok a korai reményeket nagyon is megingatták, míg az augusztus s a tartósan szép őszi időjárás a csorbát némileg mégis kiköszörülték elannyira, hogy sok fajnál közepes eredmény volt jegyezhető. Virágkel, fejeskel, karaláb, kelrépa és fehérrépa elegendő eredményt szolgáltattak; kevésbé jó volt a termés sárgarépában, zellerben, poréahagymában és a retékfélékben, míg vöröshagyma és czékla egyáltalán nem adtak kielégítő termést; ezekhez járulnak még az egy éves főzelékfélék is, mint: ugorka, saláta, késői borsó, bokorbab és laboda, (spenót), míg a korai borsófélék, hónapos reték és karóbab igen jól ütöttek ki. Virágmagvak közül elégséges termést nyújtottak: Phlox, Levkoya és Pensée, míg Aster, Balsamina, Tropaeolum, Reseda stb. csak közepesen sikerültek. A magtermelő kertész sokkal inkább függ az időjárás szeszélyeitől, mint bármely más szakbeli földműves s ha tekintetbe vesszük azon jelentőséget, mely rá nézve egy rozsul kiütött termés s a magvak rosz fejlettsége következtében beáll, akkor hamar tisztában leszünk azon következtetéssel is, hogy beszerzési forrásaink iránt támasztott kétyünk és bizalmatlanságunk a legtöbb esetben teljesen igazolatlan, mivel a magtermés

sikeréhez mindenkor az ég jótékonyága adja meg döntő szavát.»

A jövő év kritikus napjai. — Falb Rudolf bécsi meteorologust korántsem tántorították el újabb nyilatkozatoktól azok a kudarczok, melyek a lefolyt évre közzétett időjárás-jövendöléseit érték. A tudós meteorologus most közzé teszi azokat a kritikus napokat, melyek a jövő 1891-ik évben fognak számítása szerint bekövetkezni s melyeken az időjárásban többé kevésbé lényeges változások lesznek észlelhetők. *Első rendű napok:* szeptember 18, október 17, márczius 10, április 8, augusztus 19, február 9, november 16, május 8. *Másodrendű napok:* január 10, július 21, márczius 25, december 15, június 6, április 24, október 3, november 1, május 23. *Harmadrendű napok:* február 23, június 22, szeptember 3, december 31, december 1, augusztus 4, január 25, július 6.

A bor történetéhez. — A bor eredetére vonatkozólag Persiában még mai nap is tartja magát a következő ősrégi legenda: A szőlő leve eleintén szépítőszertül használtatott, minthogy alkalmazása mellett a bőr finomsága nagyban fokozódott. Dzsemil király, 1200 esztendővel a bibliai bölc Salamon előtt, fölfedezte a must átalakulását. Ez a király és feleségei nélkülözni voltak kénytelen a szőlő levét téli időben, miután ilyenkor nem lehetett szőlőt kapni. Kiadta tehát a király a parancsot, hogy a szőlő levét edényekbe gyűjtsék s téli használatra tegyék el. Midőn télen az imiggy eltett szőlőlé használat céljából elővétetett, azonnal észreveték, hogy a folyadék eredeti tulajdonságait megváltoztatta: sajátságos szagot árasztott s egészen megtisztult. Azt hitték most, hogy a szőlő leve méreggá változott s Dzsemil király az edényeket féltetette. Nemsokára rá egyik felesége oly gyötrő fejfájást kapott, hogy kinjában öngyilkosságra tökélt el magát; ivott tehát a méregnek tartott szőlő levéből meglehetősen sokat, mire rendkívüli vidámság szállotta meg, későbbben mély

álomba merült s mire fölébredt, a kinzó főfájás eltűnt. Elmesélte az asszony most a királynak a történeteket, mire a király is ivott a szőlő levéből, melytől szintén nagyon jó kedve kerekedett. Ezen túl a királynak minden évben nagyobb mennyiségű szőlőnedvet kellett gyűjteni s télire eltenni.

A bor szesz hatása miatt vonakodólag a délvidéki népeknél igen találó legenda uralkodik: Midőn Noé apánk az első szőlőtőkét ültette, eljött a sátán s az első éjjelen valamennyit birkavérrel öntözte meg; a második éjjel oroszlánvért, a harmadikon disznóvért öntött rájuk s azután többé nem jött. Noé apánk ezt az ördögi furfangot nem vette észre s így a bor örökölte azon állatok tulajdonságait, melyeknek vére a tőkék első trágyaszerét képezte. E szerint ha valaki kevés bort iszik, oly jámbor lesz mint a birka, ha többet iszik, akkor kitör rajta az oroszlán bátorsága és dühössége, ha pedig még többet iszik, akkor a disznóhoz lesz hasonló.

Uj öntöző szobanövények számára.
— (Ábrával.) Igen hasznos gyakorlati eszköz minden virágkedvelő részére, különösen

a szobatenyésztésnél s az ugynevezett miniatúra virágszekrényeknél. A mint az ábra mutatja, mutató- és hüvelykujjunk nyomásával a gummicső ürterét többé kevésbé összenyomhatjuk, mi által a vizsugár vastagabb vagy vékonyabb sugárban fog kiömleni. A közönséges locsolóval alig lehet a »tulságos sok« öntözést kikerülni, miáltal a víz a legtöbb esetben a szoba padozatára vagy a szőnyegre ömlik, míg ez uj szobaöntöző használatával ezek a kellemetlenségek biztosan kikerülhetők. Kapható C. F. Heinemann-nál Erfurtban.

Az őszibarack magvainak elvetése.
— Ámbár a magról tenyésztett őszibarackfák között gyakran akadnak meddő, vagy legalább is roszul termő fák, az őszibarack fája mégis legnagyobb részben magvakról lesz nevelve. Egy ily magról termett fa mindig keményebb mint egy nemesített, tenyésztése is sokkal könnyebb és biztosabb, sokkal inkább ellenáll a különféle betegségeknek, különösen pedig az oly gyakori mézgafolyásnak s termőképességét is sokkal hamarabb éri el. A tenyésztéshez csak gazdagon termő jó fajok magvai vétessenek. A magvak eleintén homokba rakatnak, de mielőtt berétegeztetnének, valamely vederben többszöri felkeverés és vizváltás mellett 4—5 napig áztatva lesznek, hogy a rajtuk maradt husos gyümölcsrészek teljesen leázzanak. A tiszta megszáritott magvak a berétegezésig (október végeig) hűvös helyen tartandók. A berétegezés egy vesszőkosárban történik, melynek fenekére előbb egy 8 cm. magas homok, vagy homokos laza földréteg jön, mire egy réteg magvat rakunk, ezeket ismét homokkal borítjuk be, erre ismét magvakat teszünk s így tovább, míg a kosár meg nem telt. Az így megtöltött kosár vagy a földbe ásatik, vagy pedig a hidegház valamelyik sarkába helyeztetik, mely esetben itt bizonyos fokú fagymentesség és nedvesség uralkodjék. A magvak elvetését igen korán tavaszkor kell végezni; az egyes magvak korongszélükkel függőleges irányban valamely keményebb aljra, mint pl.

üllő, tölgyfatuskó, kő stb. tartatnak s aztán a varratkorongra egy kalapácssal könnyedén ráütünk, mire a csontárborítók könnyen szétválnak. Most a magvak borítékukkal együtt, egy előbb jól elkészített ágyás földjébe csúcsaikkal lefelé irányítva 4—6 cm. mélyen dugdosztatnak el. Az egy éves fászkák a következő őszön átiskoláztatnak, mely alkalommal 5—6 szemre visszametszendők.

„St. José“ amerikai őszibarack. — Californiából Dietzel urtól Budafokra importált s több évi tenyésztés után kipróbált különleges őszibarackfaj. A már tökéletesen meghonosodott fa egészen télálló s rendkívül gazdagon terem. A feltűnően nagy gyümölcs különösen dúsan leves, feltűnően zamatos s így természetesen a legizletesebb asztali gyümölcsnek tekinthető. Az utolsó termésből a budapesti kereskedelmi múzeumban több gyümölcse ki volt állítva s ott nagy látványosságot képezve, a látogatók figyelmét a legnagyobb mértékben magára vonta.

Erfurti nagy sárga fejessaláta. — Ez az új salátafaj a »barna keményfejű« salátától származik s annak legnevezetesebb sajátosságait egyéb előnyös tulajdonságai mellett megtartotta. Míg a többi salátafajok többé kevésbé terjedelmes külső leveleket hajtanak, addig ezen ujdonság csaknem kivétel nélkül egyenletesen alakult igen nagy, rendkívül szilárd sima fejeket képez, akár csak a káposzta. A saláta színe zöldessárga, míg az egyes levelek szegélyzete a központ felé fehéres-sárgás színben mutatkozik. Porhanyóság tekintetében e faj nem áll mögötte a legjobb fajoknak, tartósságra nézve azonban a legtöbbet túlszárnyalja. Az időjárás viszonyosságai iránt érzéketlen, még a tartós esőzés sem okoz benne semmiféle kárt sem.

Begonia Credneri. — (Ábrával.) A Begonia Scharffiana s a B. metallica keresztezéséből támadt új korcsalak. Előkelő növekedése az utóbbinak felel meg, míg alakja s lombozatának színezete az előbbi fajra emlékeztetnek. Terjedelmes pompás, a növényt ernyő alakjában beborító virágzata

folytán a szülőfajokat szépségben messze fölülmulja. A növények 60—80 cm. magasságot is elérnek, sűrűen lombosak. Az egyes levelek 15 cm. szélesség mellett 20 cm. hosszúságot is elérhetnek, felül fémesen sötétzöld színezetűek, alul sötétpirosak. Pompás virágzata szorosan álló ernyőbugában jelentkezik, a virágok hófehérek, míg hátsó lapjukon finom piros szőrözettel sűrűn borítottak. Ezen új korcsalak egyáltalán kemény terané-

szetű s rendkívül diszes, különösen alkalmas a szobatenyésztéshez, sőt még a virágkötéshez is igen ajánlható, a mennyiben lemetezett virágai üdeségüket több napon át változatlanul megtartják. A berlini kiállítás alkalmával a nagy ezüstéremmel lett kitüntetve. E szép ujdonság magvait Haage & Schmidt erfurti czégnél lehet beszerezni.

Erythrolaena conspicua, Sweet. — (Ábrával.) Feltűnően szép tövisfajta, mely Mexikóból még 1825-ben hozatott be Európába, azonban ez idő óta, valamint a Minabata is, a kertekből egészen eltűnt. A növények egész a virágzás bekövetkeztéig sűrűn lombzott bokrokat képeznek, melyek 150 egész 2 m. magasságra is felnőnek. A félczipás, lándzsaszerűen fogazott lebenyekkel bíró levelek 40—50 cm. szélesség mellett 80 egész 100 cm. hosszúságot is elérnek; színezetük sötétzöld, barnapiros bordázattal; a sokszorosán elágazott, egyenesen felálló merev tartású virágzárak feketebar-

nák, a kúpalaku virágfejek azonban, melyek a hajtások végén többnyire hármásával és négyesével jelennek meg, oly pompás karmazsinpiros színezettel bírnak, hogy rajtuk a tekintet legnagyobb tetszéssel nyugszik meg; színük, valamint alakulásuk tekintetében e bimbók egészen hasonlók a *Phyllocactus* bimbóihoz. A virágok, melyek szintén a kupa alakot veszik föl, nem nyílnak szét teljesen mint a többi tövisfajoknál; porodáikat a központból fejlesztik ki, ezek halvány rózsapiros színben pompáznak, csúcaikon karmazsinpiro-

san színezve, mi által a virág a pompásan színezett burokpikkelyekkel együtt három egymástól teljesen különböző színezetet visel. Egy valóban érdekes és rendkívül diszes levél- és virágnövény, mely mint egyes álló kerti diszalak, különös hatást képes gerjeszteni. Legzélszerűbben úgy tenyészthető, mint a kétévi (kétnyári) növények, bár a magvak korai veteményezése által a legtöbb növény már az első nyár tolymában is virágozhatik. Csiraképes magvai szintén az erfurti *Haage & Schmidt* kertészeti cégnél rendelhetőek meg.

Chrysanthemum coronarium imbricatum. — Lényegesen javított, telten viritó faja ezen háladatos és igénytelen nyári kerti virágnak. Virágszirmai nem fekszenek egymás fölött, miként a régi alknál, hanem inkább sejtyszerűen és zindelyesen vannak rendeződve. Virágja magasan boltozott, kitógástalanul telt, fényes aransárgán színeződött,

tökéletes szépség s annyira állandó, hogy lemetszve üde külémét még 8 napon túl is megtartja. Mint üzleti virág igen nagy értékkel bír még azon okból is, hogy a legkéssőbb őszig szakadatlanul virágzik.

Zinnia Haageana pumila. — Uj alacsony növésű alak e fajban, alig 15—20 cm. magassággal. A növények erőteljesebb elágazódást mutatnak mint a tözsalak s számos töve telt narancssárga virágokkal újszólván be vannak borítva. Foglaltványokhoz s alacsony csoportosításokhoz melegen ajánlható.

† **Mendlik Ágoston.** — Mult hó 21-én tért örök nyugalomra Pécs városának 60 éves apát-plébánosa: Mendlik Ágoston. Az elhunyt, város- és megyeszerte kedvelt apát buzgó hive volt a gyümölcs- és virágkertészetnek s a pécsi kertészegyletben tevékenysége által nem kis érdemet szerzett magának. — Nyugodjék békében!

† **Alphonze Karr.** — Franciaországban is nagy veszteségről kell panaszkodnia. F. évi szeptember 22-én halt el st. raphaeli magányában koronás költője, a 82 éves Alphonze Karr, ki különben nagy rózsakedvelő lévén, még a »Journal des Roses«-nek is tevékeny munkatársa volt.

A szerkesztőségnek beküldött árjegyzékek.

Nedelko E. utóda, Szt.-Endrén. Faáru gyártmányok árjegyzéke.

Lambert & Reiter in Trier. Gyümölcsfák és rózsák főárjegyzéke.

Freiherrl. v. Palm'sche Gärtnerei in Hohenkreuz bei Esslingen. Rózsáárjegyzék. 1890-re. — Árjegyzék növényekről és faskola terményekről.

Paul Zeune in Cursdorf-Schkeuditz. Különleges ajánlat alakított gyümölcsfákban.

L'Horticulture Internationale, (Parc Leopold) Brüssel. »Cattleya Waroquiana« új orchideáról.

Mühle Vilmos Temesvárott. Virágkötések és bokréta-anyagok árjegyzéke. — Előny-árjegyzék téli növényekről.

Haage & Schmidt in Erfurt. Magvak

árjegyzéke saját természetmennyü ujdonságokról vagy behozott növényekről 1891-re.

Uunghváry László Czeglédén. Gyümölcsfák árjegyzéke. (Különösen ajánlható jelesebb honi cég.)

Soupert & Notting in Luxemburg. 92-ik számú fő rózsáárjegyzék.

L. Späth, Baumschule bei Rixdorf-Berlin. 79-ik számú fő árjegyzék 1890—91-re. *Ferdinand Chura & Comp.* Hlinik-Nagy-Bitse. Magvak és növények árjegyzéke 1890-re. *Praktischer Gartenbau-Verein* in Vils-hofen-Frauendorf, Niederbayern. Árjegyzék gyümölcsfákról, rózsákról, diszcszerjékről, sorfákról, fenyvekről stb. 1890—91-re.

Uj rózsafajok.

Souvenir de Mademoiselle Élise Châteland.

Remontáló multifl.-hybrid. — A bokr alacsony, alapjából kiindulva sűrűn szétágazó, tömött szabályos kerek bokrocskát képezve; hajtásai egyenletesen és egyidejűleg fejlődnek. Lombozata aránylag kicsiny, erősen fénylő, felül sötétzölden sainezett, alul világosabb. Virágai számosak, 3—4 cm. átméretűek, szépen alakultak, gyönyörű élénk karminpiros szinezetűek. Külső virágszirmai lándzsásan hegyezettek, a belsők fodrosak, mi által a rózsza igen csinos fejdiszt nyer. Ez osztály többi alakjaitól e rózsza a hajtások egyenletes és egyidejű növése, fényes lombozata, zömök termete, virágainak alakja, és szinezete által lényegesen különbözik.

Mad. la Princesse de Bassaraba. Thea. A. Bernaix. — A bokr közép termetű, hajtásai sűrűn szétágazók; virágzata dús, bimbói kissé gömbösek, csaknem tojásdadok. Virágja középnagy, mérsékeltén telt, változékony karmin szinezettel; igen élénk szineződés, mely a szirmok körül kivilágosodik s felnyíláskor szivárványszerűleg kanárisárga, vagy világos chrómsárga színben pompázik. Egészen új szinezetű csinos rózsza.

Princesse Marguerite d' Orléans. Thea. Nabonnand & fils. — A bokr igen erőteljes növekedésű. Virágja igen nagy, terjedelmes virágszirmokkal, jól telt, tökéletesen alkotott; virágkocsány vékony, de szilárd; bimbója szépen alakult, hosszas. Lombozata szép zöld, vesszői pirosasak, középerős tüskékkel fegyverezettek; virágzata gazdag. A rózsza szinezete a külső szirmokon pompás gyengéd világos rózsaszínű, hátsó felén ezüstös, a középen karminpiros. Papa Gontier × Isabelle Nabonnand.

Professeur Ganiviat. Thea. J. Perrier. — Bokra igen erőteljes, dús virágzatú. Virágja nagy, telt, jól alkotott, szilárd virágkocsánon, ríktó árnyalt pirosan szinezett, de nem olyan sötét mint a Souv. de Thérèse Levet-nél. A lyoni kiállítás alkalmával érc-éremet nyert.

Souvenir de Clairvaux. Thea. E. Verdier fils. — Szép erőteljes szilárd növekedéssel, egyenes erős hajtásokkal. Lombozata hullámzatos, fénylő sötétzöld, fiatal korában pirosas, többnyire 5-leveles, levelei meglehetősen rendetlenül, de mélyen fűrészeltek; az erős,

kissé meghajlott fekete tüskék mérsékelt számban vannak jelen. A virág középnagy vagy nagy, jól telt s kifogástalanul alkotott, erős merev kocsányon, szép élénken árnyékolt chinai rózsaszínű, a szirmok alapjában barack-sárga, nankinsárgával és karminnal elmosódva. Gazdagon virágzó és kellemesen illatozó

Souvenir de Lady Ashburton. Thea. Ch. Verdier. — Sűrűn szétágazó bokra erős növési és gazdag virágzatú; hajtásai aránylag megrövidültek, pirosas héjuk gyengén szürkés; igen hosszú hegyes, többé kevésbé hajlott tüskékkel fegyverezett. Virágkocsány erőteljes; kehelyszirmok pirosasak. Lombozata fényes zöld, szürkén hamvas, 5-leveles, a levelek szélükön pirosan elmosódottak s finoman fűrészeltek. Virágja nagy, telt, különféleképpen szinezett, rézpiros fakósárgával, néha barnásan sárga, ritkábban fénylő piros, vagy világossárga, mely színelkülönbözet különállva vagy összekeverődve az egész virágzási időszak alkalmával uralkodik; ezen kívül a rózsza kellemes theaillatot is áraszt. — A »Société nationale d' horticulture de France« utolsó gyűlésekor első rendű kitüntetésben részesült.

Beauté de Grange de Héby. Thea-hybr. J. Ducher fils. — Erős növekedésű bokr, egyenes sima, gyéren fegyverezett hajtásokkal; szép lombozata fémesen fénylő. Virágja nagy, telt, erős kocsányon ülő, szép tisztafehér, közepén igen gyengéd világossárgával elárasztva; virágai lemetzve igen hosszú időn át megtartják üdeségüket, nem oly nagyk, mint a The Puritan virágai, de a bokr növése erőteljesebb s bimbói a szabadföldi tenyésztés mellett sokkal jobban nyílnak fel mint az utóbbinál. Baronne A. de Rothschild × Mad. Ch. Guinoisseau.

Marquise de Salisbury. Thea-hybr. Pernet père. — A bokr erőteljes növekedésű; hajtásai egyenesek és szilárdak, számos egyenes tüskével fegyverezettek; lombozata sajátos összetételű, igen sűrű, szép sötétzöld, a levelek széleiken pirosasak. A virág középnagy vagy nagy, csaknem telt, szép élénk bársonyos piros; bimbója megnyúlt, T-alaku. (?) Igen dúsán és szakadatlanul virít, tömeges termelésre különösen üzleti kertészeknek ajánlható.

Triomphe de Pernet père. Thea-hybr. —

Pernet pére. — Növése erőteljes, jó fejlődéssel; egyenes erős hajtásai szépen fölfelé törekednek, fája és lombzata igen sötét színezetű. Virágja nagy, csaknem telt, jó tartású, szép élénkpirosan színeződött. Bimbója jól megnyílt, T-alaku, (?) igen könnyen nyílik fel. Virágzata dús, folytonosan ismétlődik. Ezen jól virágzó faj szintén ajánlatos a tömeges művelésre. **Monsieur Désir** × **Général Jacqueminot**.

Docteur Chopart. **Bourbon. E. Verdier fils.** — Erős növésű bokor, egyenes szilárd, világos-zöld hajtásokkal, melyek számos apró egyenes, feketés tüskével fegyverezettek. Lombzata 3—5-leveles; levelei petédeden körösek, sötétzöld színűek, széleiken eléggé szabályosan fűrészelték. Virágja középnyagy, telt, igen jól alkotott, szép gyengéd selymes rózsaszínű.

Madame Dubost. **Bourb. Pernet pére.** — Erősen növekedő bokra jó fejlődésű; dúsán szétágazó hajtásai sudarasak és szilárdak. Virágzata ernyőbugás; virágja középnyagy vagy nagy, csaknem telt, a szirmok szélén testszínű, közepén élénk rózsaszínű, jó tartással. Igen könnyen nyílik és szakadatlanul remontál.

Docteur Bastien. **Remont. E. Verdier fils.** — A bokor erős növekedésű, világos-zöld sudaras hajtásokkal, melyek távolálló, alig görbült rózsaszínű tüskékkel fegyverezettek. Lombzata 3—5 leveles; a köröcsös levelek sötétzöld színűek, széleiken meglehetősen mélyen, rendetlenül fűrészelték. Virágja középnyagy vagy nagy, telt, tökéletes alkotással, gömbidomu, széles öblös virágszirmokkal, igen élénk ribizke- és magentapiros színezetű, kellemesen illatozó.

Docteur Branche. **Remont. Liabaud.** — Bokra igen erőteljes, erős hajtásokkal, melyek gyéren álló apró tüskékkel fegyverezettek. Lombzata szürkés-zöld, kétpáros levelei alul apró tüskékkel vannak ellátva. Virágja nagy, telt; nagy, cseresnyepiros szirmokkal; dús virágzata szabadon remontál.

Mad. Joseph Linossier. **Remont. Liabaud.** — Erőteljes növekedésű bokor, egyenes hajtásokkal, melyeken a fegyverzet sűrűnálló apró hajtásokból áll. Lombzata igen sűrű, világos-zöld, kétpáros levelekkel. Virágja nagy, csaknem telt, igen szép gyengéd rózsaszínű, a szirmok élénk rózsaszínnel szegélyezettek és foltzottak. **A Madame Montet** állandósított sportja.

Rougier-Chauvière. **Remont. Liabaud.** — Az erős ágaktól képezett bokor hatalmas növekedésű tüskéi erősek, számosak, rózsaszínűek. Lombzata terjedelmes, szép sötétzöld; levelei kétpárosak, alul apró tüskékkel ellátva. Virágja nagy, telt, bársonyos bibor-amarántpiros.

Souvenir de Cécile Vilin. **Remont. E. Verdier fils.** — Bokra erőteljes növésű; izmos hajtásai igen sudarasak, merevek, világos-zöld színezetűek, középnyagyságu vékony, kissé meggörbült rózsaszínű tüskékkel fegyverezettek. Lombzata 3—5-leveles, levelei hosszas köröcsösök, sötétzöld színűek, széleiken rendetlenül mélyen fűrészelték. Virágja nagy, telt, igen jól zsinelyesen alkotott mint a **Mlle. Annie Wood**; amaránt-karminpiros színűek, biboros bársonyos árnyalattal.

Irodalmi szemle.

Publicationen der k. k. Gartenbau-Gesellschaft in Steiermark zu Graz. II-ik rész, a) Jelentés a bécsi nemzetközi erdő- és mezőgazdasági gyülekezeten az iskolakertek érdekében tartott tárgyalásokról. b) A steierországi iskolakertészek gyülekezete. — A tanulságos füzetecske a cs. k. steierországi kertészegyesület útján Grácban rendelhető meg.

Katechismus der Zimmergärtnerci, nebst einem Anhang über die Anlegung und Ausschmückung kleiner Gärten an den Wohngebäuden. **Irta M. Lebl.** A szöveg közé nyomott 56 csinos ábrával. — Ezen pompás művecske három fejezetben tárgyalja az általában kedvelt szobanövények szaporítását és tenyésztését. Függelékül a kert kedvelőinek egy csinos házi kertecske berendezéséhez figyelemre méltó utasítások adatnak. A csinosan kiállított bekötött könyvecske 192 lapnyi terjedelmű s **J. J. Weber** kiadásában jelent meg. Ára vászonba kötve 2 márka = 1 frt 15 kr. o. m. é. — Megrendelhető a kiadónál, vagy pedig bármely könyvkereskedésben.

Jahresbericht der Gesellschaft für Gartenbau und Naturwissenschaften zu Grossenhain und Umgegend, vom

Jahre 1889. — Évi jelentés ezen egylet 24 gyűléséről. Ezek a gyűlések 1 köz-, 11 fő- és 12 heti-gyűlésből álltak. A számos, többnyire kertészeti értekezletet között több, a rózsatenyésztésre vonatkozó érdekes előadások is tartattak. — Az elnöklő **F. Pollmer** által szerkesztett érdekes füzetecske a fentnevezett egylet útján szerezhető meg.

Aquarium, Terrarium und Zimmergewächshäuschen, ihre Verwendung, Bepflanzung etc. — **Irta F. C. Heinemann,** mű- és kereskedelmi kertész Erfurtban. — A folytonos tudakozódások, tavak, vízmedenczék, szökőkutak, szobaaquariumok stb. alkalmas betelepítésére, szerzőt egy oly kisebb munka megírására indították, melyben a növénykedvelő rövid ismertetését találja mind ama honi és külföldi vizinövényeknek, melyek számos, különféle sajtóságok mellett esetleges céljainak legjobban megfelelnek. A számos ábrával diszitett csinos füzetecske **Hugo Voigt** in Leipzig kiadásában jelent meg s könyvtárak útján is beszerezhető.

Die Kultur der bekanntesten Blumenzwiebeln und Knollengewächse. **Irta F. C. Heinemann,** mű- és ke-

reskedelmi kertész Erfurtban. Harmadik javított és bővített kiadás. — A szép munka 88 oldalra terjed, számos ábrával van ellátva s a virágkedvelőnek különösen az által válik előnyére, hogy a benne felsorolt növények tenyésztés módja egyenként és tüzetesen leíratik, mi által a művecske még kertésztanoncoknak is melegen ajánlható. — Kiadja szintén a lipcsei Hugó Voigt cég s könyvárú-sok utján is beszerezhető.

Szobai edényes növénytenyésztés. Irta Czapáry Albert műkertész. — Felsorolása és leírása ama dísznövényeknek, melyek a szobában előnyösen tenyészthetők. Rövid foglalata a növények tenyésztés módjának I. F. W. Bosse és Wredow művei után. Kár, hogy a szerző némely virágnak magyar népszerű nevét nem említi fel; így pl. a *Calla aethiopica* mindenütt tölcservirág néven ismeretes, a Hoyát pedig alföldi népünk, melynél a virág óriási mértékben el van terjedve, a jellegzetes és szép zengzetes jegecske név alatt ismeri

csupán, míg pl. a *Heliotropium*, mindenütt a hagyományos vanília-virág elnevezést viseli. — A 208 oldalra terjedő könyvecske elég csinosan van killitva s számos ábrával van díszítve. Miután hasonló munka a magyar irodalomban eddig még nem látott napvilágot, természetesen örömmel fogadjuk szerzőnek uttörő törekedését. — A mű ára 1 frt 50 kr., megrendelhető Tarczaly Dezső könyvkiadónál Nyiregyházán, vagy pedig kiadóhivatalunk által is.

Journal des Orchidées. Az orchideák tenyésztésének új, illusztrált szakközlönye. Szerkeszti és kiadja Lucien Linden, Bruxelles, Rue Belliard, 100. Előfizetési ára egy évre 10 frank.

Neuester Führer durch die Gartenbau-Literatur. Jegyzéke körülbelül 400 legjobb és legajánlatosabb kertészeti munkának. — A kis füzetkét annak írója W. Markl, 20 kr. postabélyeg beküldése után bérmentesen küldi meg.

A Rózsa Ujság olvasóköre.

(Folytatás.)

Unghváry L., Czegléd
Kovács Elekné, K. Váth
Dalmy K., Debreczen
Thum A., Karavukova
Veják F., Szabolcs
Irgalmas szerzet, Pécs
M. k. gazd. tanint., Keszthely
B. Bánffy A., Apa Nagyszőlős
B. Sippi Roditzky J., Kassa
Vissy K., Ó-Becse
Füzi S., Torda
Nádasy K., B. Szt.-Lőrincz
M. k. kert. szakiskola, Pozsony
Dr. Kamenitzky S., Ujvidék
Kaprocs G., Debreczen
Hauszmann A., Budapest
Maszny P., Rozsnyó
Melcher J., Tornallya
Nagy L. F., M.-Madaras
Rózsahegy A., Kolozsvár
Rokszándits Gy., Vizvár
Kruttschnitt A., Uj Pazua
Kilényi J., Arad
Lengyel S., Rimaszombat
Moizer J., Moha
Ragályi F., Ragály
Balogh F., Szeged
Kosztka Pál, Pécs
Kertészképző int., Istvántelek
Bartóky L., B.-Csaba
Dr. Lichtschein A., Rimaszombat
Láng G., B.-Csaba

Kiss F., Szeghalom
Sztármáry K. Pálné, F.-Zsolcza
Mathiász J., N.-Mihály
Ebermann F.-né, Budapest
Gr. Zichy F. kertészete, Védőröd
Rátay F., Apatin
Gombos K., Czegléd
Bánffy S., Pécs
Papnevelő int., Pécs
Patrubány F., N.-Bánya
Rolkó B., B.-Csaba
Muslay S.-né, Rád
Knauz J., H.-M.-Vásárhely
Mauthner Ö., Budapest
Dr. Dobó M., K.-Halas
Szigethy J., Szabadka
Embey I., Arad
Nemes J., M.-Vásárhely
Jellinek F., N.-Várad
Özv. Kiss L.-né, Sz.-Cseh
Emich G., Budapest
Szelnár J., Budapest
Szabó L., Tarczal
Csanak J., Debreczen
Szunyogh Z., Pocsaj
Leitich A., Zombolya
Finka S., S.-Várallja
Magyar Gy., Budapest
Tuymér J., Budafok
Mittli Ö., Körömend
Károly J., Sz.-Fehérvár
Sztitter L., Sz.-Fehérvár

Grötzsche F., Glauchau
Guillot & fils, Lyon
Gross E., Remscheid-Hasten
Geschwind R., Korpona
Herold O., Radautz
Heide E., Lissa
Haegi J., Hargen-Zürich
Heineck E., Magdeburg
Hähnel B., Strehlen-Dresden
Holzinger J., St.-Avold
Heickmann F., Nekargemünd
Heise G., Lucklum
Jauk F., Marienthal-Wandsbeck
Jacobs F., Weilburg
Jöckel, Hohnstein
Kunath, Oberst, D.-Wartenburg
Kastock II., Lodzen
Kley A., Algenrodt
Gün v. Kospoth, Briese
Knecht F., Neudorf
Kieselstein H., Düren
Koperdak St., Döbling
Köhler C., M.-Friedland
Kötzsche R., Meran
Knauff J., C.-Wehlhaiden
Kernig H., Dittersbach
Köhler A., Wilkau
Greschik V., Löcse
Wanschura C., Feldsberg
Pleschner v. Eichsfelt, Prag
Pernet J. fils Ducher, Lyon
Röder & Langau, Alfter.

Fürst Bismark.

Thea.

Nymphaea alba.

Thea-hybrida.

